

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky

Úlohy

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 21 (1892), No. 4, 190--192

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/122286>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1892

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

vedla k stanovení rozmanitých součtů podobného rázu, jichž odvození jsme naznačili v krátké poznámce otištěné přede dvěma lety v *Comptes Rendus*. Poznamenejme, že nás k vyložení zde jednoduchému důkazu Sternova vztahu vedl princip za podobným však specialným účelem zvětěným P. Šimerkou užitý (viz jeho pojednání v tomto Časopise roč. V. „O součtu celých o lomené arithmetické posloupnosti“).

Úlohy.

Řešení úlohy 23.

(Zaslal p. *Karel Mosler*, stud. VIII. tř. g. v Opavě.)

Rovnice tetivy procházející ohniskem paraboly

$$y^2 = 2px, \quad \text{jest } y = A \left(x - \frac{p}{2} \right).$$

Dosadíme-li hodnotu pro y z druhé rovnice do první, obdržíme

$$x^2 - \frac{A^2 + 2}{A^2} px + \frac{p^2}{4} = 0,$$

z níž plyne, že úsečky x_1 a x_2 průsečíků obou útvarů,

$$(1) \quad x_1 x_2 = \frac{p^2}{4}.$$

Pokládáme-li oba díly tetivy jakožto průvodiče ϱ_1 a ϱ_2 , bude

$$\varrho_1 = x_1 + \frac{p}{2} \quad \text{a} \quad \varrho_2 = x_2 + \frac{p}{2};$$

ježto má býti $\varrho_2 = 2\varrho_1$, nabudeme druhé podmínky

$$(2) \quad x_2 = 2x_1 + \frac{p}{2}.$$

Z podmínek těchto plyne $x_1 = \frac{p}{4}$,

tedy $\varrho_1 = \frac{3}{4}p$ a $s = 3\varrho_1 = \frac{9}{4}p$.

Správné řešení úlohy této podali pp.: *Zdeněk J. Sláma* ze VII. tř. české r. v Praze, *Josef Janík* a *Alois Liška* z VIII. tř. g. v Kroměříži, *Josef Malíř* z VIII. tř. g. v Chrudimi, *Vladimír Janků* z VIII. tř. akad. gymn. v Praze, *Ant. Starosta* ze VII. tř. r. v Brně, *Karel Rosa* z VIII. tř. g. Městské stř. šk. v Praze a *Josef Čerovský* ze VII. tř. r. v Hradci Králové.

Řešení úlohy 24.

(Zaslal p. *Ant. Starosta*, stud. VII. tř. r. v Brně.)

Znamenají-li x , y souřadnice bodu hledané křivky, bude dle dané podmínky

$$x + y\sqrt{x^2 + y^2} = s,$$

aneb

$$xy - sx - sy = -\frac{s^2}{2}.$$

Otočíme-li původní soustavu souřadnic o úhel α , třeba dosaditi

$x \cos \alpha - y \sin \alpha$ místo x a $x \sin \alpha + y \cos \alpha$ místo y ,
a pro $\alpha = 45^\circ$ nabude poslední rovnice tvaru

$$\left(\frac{x - s\sqrt{2}}{s}\right)^2 - \left(\frac{y}{s}\right)^2 = 1$$

a znamená rovnosou hyperbolu. Její hlavní osa svírá s osou úseček původní soustavy úhel $\alpha = 45^\circ$, střed hyperboly jest od počátku soustavy souřadnic vzdálen o $s\sqrt{2}$ a konečně leží pro $e = \sqrt{a^2 + b^2} = s\sqrt{2}$ jedno její ohnisko v tomto počátku, kdež jest i nepohyblivý vrchol pravoúhlého trojúhelníka.

Správné řešení úlohy této podali pp.: *Josef Čerovský* ze VII. tř. r. v Hradci Králové, *Karel Rosa* z VIII. tř. g. Městské stř. šk. v Praze, *Lad. Janík* a *Alois Liška* z VIII. tř. g. v Kroměříži a *Vladimír Janků* z VIII. tř. akad. g. v Praze.

Správné řešení úlohy 1. a 7. zaslal též p. *Ant. Vyskočil* a úlohy 1. a 4. pan *Jaroslav Valečka*, stud. VII. tř. r. Městské stř. šk. v Praze, úlohy 7., 8., 9., 10., 13., 14. a 22. p. *Václav Skála*, stud. VII. tř. r. v Pardubicích a úlohy 7., 12., 14. a 19. p. *Josef Soukup*, stud. práv v Praze.

Úloha 25.

Řešiti rovnici

$$\frac{1 + \sqrt{2} - \sqrt{3}}{x\sqrt{3}} = \frac{1}{3} + \frac{1}{x} + \frac{1}{3} + \frac{1}{x} + \dots \text{ in inf.}$$

Prof. A. Strnad.

Úloha 26.

Činí-li strany trojúhelníka zadost úměře

$$a : b : c = (x^2 - y^2) \sqrt{2} : (x^2 + 2xy - y^2) : (x^2 + y^2),$$

v níž $x > y$ jsou libovolná čísla realná, jest úhel proti c roven 45° . Podati důkaz.

Prof. A. Strnad.

Úloha 27.

Jsou-li a, b, c strany trojúhelníka, α, β úhly při straně c a v výška příslušná k této straně, jest vyšetřiti vztah úhlů α, β , při kterém jest

$$a + b \begin{matrix} \geq \\ \leq \end{matrix} c + v.$$

Týž.

Úloha 28.

Sestrojiti rovnoběžník, jehož jeden vrchol dán jest na parabole, druhý dán na ose její a jehož druhé dva (neznámé) vrcholy též leží na parabole.

Týž.

Úloha 29.

Úlohu předcházející řešiti počtem, dána-li rovnice paraboly $y^2 = 2px$ a souřadnice dvou vrcholů $(m, n), (q, o)$.

Týž.

Úloha 30. (Z fyziky.)

Koule volně do prázdné studně spuštěná padne ke dnu za jistou dobu. Naplněna-li jest však studně vodou, bude doba o $\frac{1}{10}$ delší, než v případě předcházejícím. Má se stanoviti specifická váha koule.

Dr. Ant. Pleskot.

Úloha 31. (Z deskriptivní geometrie.)

Buďtež dány dvě mimoběžky A, B, na přímce A bod m a mimo obě přímky bod n . Sestrojiti jest plochu kulovou, která bodem n procházejíc, dotýká se mimoběžek A, B, a to přímky A v bodě m .

Řed. Vinc. Jarolímek.

